

הבטחון	משרד
התקציבים	אגף
תש"פ	ט'
2020	04
03-6976457	טל:
03-6934796	פקס:
000520--אתק-נ-1034	ת/ ענף
	060120

המטה	הכספי	הכללי
היועץ	תקציבי	לרמטכ"ל
מחלקת		יבשה

מנכ"ל "צוות"

יועכ"ל/ היועכ"לית ור' את"ק
 יועכ"ל/ רמ"ח תקציבי יבשה ושכר
 מופת/רמ"ח מופת

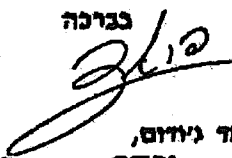
הנדון: אופן הגשת בקשה לקבלת פטור על קצבה עפ"י סעיף 9א לפקודת מס הכנסה

1. בשנת 2012, תוקן הסעיף שבנדון, במסגרת תיקון 190 לפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה"). בתיקון נקבע, בין היתר, כי יוגדל שיעור הפטור החל על קצבה מזכה שמקבל גמלאי שהגיע לגיל פרישה (62 שנים לאישה, 67 שנים לגבר), בכפוף להוראות סעיף 9א לפקודה, תוך קביעת מנגנון של נוסחת קיזוז, אשר מחליף את נוסחת השילוב.
2. לאחר התיקון, הפטור על קצבה מזכה מורכב משני רבדים, כדלקמן:
  - א. שיעור מירבי של 35% מתקרת הקצבה המזכה (להלן: "הפטור הבסיסי").
  - ב. שיעור פטור נוסף (17% בשנים 2020-2024, להלן: "הפטור הנוסף"). פטור זה הוגדל במספר פעימות, כאשר הפעימה האחרונה צפויה בשנת 2025, אז יהיה הפטור הנוסף בשיעור של 32%.
3. ביום 18.11.19, פורסמה, ע"י רשות המיסים, הנחיה בדבר "הפטור הנוסף". בנוסף, ביום 02.01.20 התקבלה הנחיה בדבר ניכוי במקור מהקצבאות המשתלמות לגמלאי צה"ל, אשר כוללת הנחיה בדבר "הפטור הבסיסי".
4. לאור ההנחיות, הגמלאים יפעלו עפ"י הסעיפים הבאים וצה"ל ינכה מס מהקצבה בהתאם לאמור לצידם:
  - א. מי שברשותו אישור פקיד שומה לעניין ניכוי המס מהקצבה (תיאום מס) - צה"ל ינכה מס מהקצבה בהתאם לאישור פקיד השומה.
  - ב. מי שפנה לפקיד שומה ומסר נתוני עזר לחישוב הפטור על הקצבה - צה"ל ינכה מס מהקצבה בהתאם לאישור פקיד השומה.

- ג. מי שברשותו "אישור לקביעת סכום ההיוון הפטור של הקצבה וקביעת שיעור הפטור מתקרת הקצבה המזכה" (אישור קיבוע זכויות) - צה"ל ינכה מס מהקצבה בהתאם לאישור פקיד השומה.
- ד. מי שמקבל הכנסות נוספות (בנוסף לקצבה המתקבלת מצה"ל) - יפנה לפקיד השומה, לעריכת תיאום מס. צה"ל ינכה מס מהקצבה בהתאם לאישור פקיד השומה.
- ה. מי שהגיע לגיל פרישה לפני יום 01.01.12, ולא היוון קצבה מיום 01.01.12 ואילך, ובלבד שקצבתו מצה"ל הינה הבנסתו היחידה - צה"ל ינכה מס מהקצבה תוך מתן הפטור הבסיסי באופן הבא:
- (1) מי שהיוון חלק מקצבתו בפטור ממס לפני יום 01.01.92 - צה"ל ינכה מס מהקצבה, תוך מתן הפטור הבסיסי בהתאם לנוסחת השילוב, בכפוף להקטנת הפטור עקב היוון פטור. הקטנה כאמור תערך גם לאחר הפסקת ההפחתה עקב היוון.
- (2) מי שהיוון חלק מקצבתו בפטור ממס מיום 01.01.92 ואילך - צה"ל ינכה מס מהקצבה, תוך מתן הפטור הבסיסי בהתאם לנוסחת השילוב, בכפוף להקטנת הפטור עקב היוון פטור. הקטנה כאמור תופסק לאחר הפסקת הפחתת הקצבה עקב היוון.
- (3) מי שלא היוון קצבה בפטור ממס - צה"ל ינכה מס מהקצבה, תוך מתן הפטור הבסיסי בהתאם לנוסחת השילוב.
- נוסף לאמור, על מנת לקבל את הפטור הנוסף, על הגמלאי למלא טופס 161 המצ"ב, ולהעבירו למוקד שירות הלקוחות במופת.
- ו. מי שהגיע לגיל פרישה לפני יום 01.01.12 והיוון קצבה מיום 01.01.12 ואילך - יפנה לפקיד השומה, לעריכת תיאום מס. צה"ל ינכה מס מהקצבה בהתאם לאישור פקיד השומה.
- ז. מי שהגיע לגיל פרישה ביום 01.01.12 ואילך - יפנה לפקיד השומה, לביצוע קיבוע זכויות, באמצעות טופס 161 המצ"ב. צה"ל ינכה מס מהקצבה בהתאם לאישור פקיד השומה.
- ח. מי שהגיע לגיל פרישה ביום 01.01.12 ואילך ובחר שלא לבצע קיבוע זכויות כאמור בסעיף ז' לעיל - ימלא טופס 161 המצ"ב ויוכל לקבל רק את הפטור הנוסף, ובלבד שהתקיימו לגביו שני התנאים הבאים:
- (1) לגמלאי אין עוד הכנסות מלבד הכנסתו מקצבה מצה"ל.
- (2) הגמלאי לא היוון קצבה, מיום 01.01.12 ואילך, בפטור ממס.
- יודגש כי, טופס 161 חולל, בין היתר, הצהרה של הגמלאי לפיה מוסכם עליו כי בשל בקשה זו, ובחלוף 90 יום מיום קבלת הפטור הנוסף, לא יוכל להוון בפטור

ממס בעתיד חלף הפטור הנוסף, וכן הצהרה לפיה ידוע לו שכל הגדלה עתידית בשיעור הפטור הנוסף תחול על הקצבה המזכה.

5. לענין הנחיה זו, הכנסה הינה הכנסת עבודה, קצבאות המשתלמות ממעסיק לשעבר או מקופת גמל, קצבה חבת מס המשתלמת מאת המוסד לבטליא, קצבת אובדן כושר עבודה, מענקים עקב פרישה והיוון קצבאות.
6. ניתן לקבל את הנתונים הרלוונטיים למילוי טופס 161ד, לשם ביצוע קיבוע זכויות, באמצעות פניה למוקד שירות הלקוחות במופת.
7. גמלאי שמילא טופס 161ד/161ח/161י לרשות המיסים או למשלם הקצבה, לפי הענין, נדרש למלא את הטופס פעם אחת בלבד.
8. גמלאי אשר סבור כי הוא זכאי לפטור מעבר לפטור אשר הוענק לו עפ"י הנחיה זו, יפנה לפקיד השומה לעריכת תיאום מס. במקרה זה, צה"ל יפעל עפ"י הנחייתו של פקיד השומה.

בברכה

מועד גידום, ר"י
ר' יחידת המיסים
אזני"ק / היועץ הכספי לרמטכ"ל

טופס זה ימלא ע"י העובד יהגוע לגיל הזכאות (1) ומבקש לקבל פטור עפ"י סעיף 9א הטופס כתוב כלשון זכר - מתייחס גם לנקבה יש לסמן / בריבוע המתאים

לכבוד פקד שומה

בקשה לקיבוע זכויות לפי סעיף 9א לפקודה

מקורי עדכון

הנני להודיעכם כי עפ"י סעיף 9א(ה)(1) לפקודה, הנני מבקש/ת לקבוע את סכום הפטור שיינתן לי בהיוון קצבה (2)

תאריך הגשה

א. פרטי העובד

מסמך זהות	שם פרטי	שם משפחה	תאריך לידה
מספר מלאה	מס' בול/רידה	יישוב	מיקוד
החב	מספר טלפון	קידומת	

ב. קיבוע זכויות

1. ביום / / הגעתי לגיל הזכאות (1) בשל אחת או יותר מהחלופות הבאות

הגעתי לגיל פרישה בהגדרתו בחוק גיל פרישה

קיבלתי קצבה מזכה (3)

פרשתי מעבודתי מחמת נכות יציבה (4)

2. בעבר קיבלתי מענקים פטורים כמפורט בסך _____ ולפיכך הפגיעה בהון הפטור לאחר הכפלה במקדם הינה _____

3. היונתי בעבר קיבוצאות שתקופת ההיוון מסתיימת לאחר לגיל הזכאות כמפורט להלן (5):

שם המשלם	מסמך תיק ניכיים של המשלם	תאריך הפרישה מהעבודה בשלה משולמת הקצבה	שיעור ההיוון
מ - / / עד / / שנה חודש	סכום ההיוון הכולל	סכום ההקטנה התודשי של הקצבה	שיעור הפטור בהיוון לתוחלת החיים (6)

4. אני ממשיך לעבוד אצל מעביד לא כן. להלן פרטי המעביד (5):

שם המעביד	תקופת העבודה שקדמה לגיל הזכאות	מסמכת אחרונה משוערת
מ - / / עד / / שנה חודש		

5. לאחר פרישתי ממקום העבודה הנ"ל, בכוונתי למשוך מענק פטור בגין השנים שקדמו לגיל הזכאות: לא כן

6. הנני זכאי/ת לחישוב הפטור עפ"י הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה בטסחו לפני תיקון 190 (7), ומבקש/ת לחשב בהתאם: לא כן (אם כן, אין למלא סעיפים 7 ו- 8)

7. אני מבקש/ת ליעד, מתוך יתרת ההון הפטורה (8), סכום של _____ להיוון פטור בעתיד, ובכך אקטין את הקצבה התודשית הפטורה.

8. אני מבקש/ת שכל שינוי שיחול בשיעור הפטור מהקצבה המזכה ינוצל הפטור לטובת:

1. הגדלה יחסית של הפטור לפי היחס שנקבע בבקשה זו (היחס בין ההון הפטור לבין יתרת ההון הפטורה)

2. הגדלת ההון הפטור להיוון בלבד

3. הגדלת הקצבה התודשית הפטורה בלבד

9. אני מקבל/ת קצבה מזכה החל מיום / / , בחר אחת מהחלופות:

1. הגשתי למשלם הקצבה טופס 161 ובחישוב המס על הקצבה המזכה ניתן לי הפטור הנוסף.

2. לא הגשתי למשלם הקצבה טופס 161 ולא קיבלתי את הפטור הנוסף על הקצבה.

הצהרות וחתימות

1. אני מצהיר כי סכום המענקים הפטורים, כאמור בסעיף ב-2 כולל את כל המענקים הפטורים שקיבלתי.

2. ידוע לי כי לאחר תום תקופת השינויים (תקופה של 120 יום שתחילתה ביום הגשת הבקשה), הקבועה בחוק לא אוכל לשנות עוד את החלטתי זו ולהגדיל בעתיד את הסכום להיוון קצבה בפטור.

3. אני מאשר/ת את בקשתי לאחר שהבנתי את המשמעות וההשלכות, לא קיבלתי עצה או הכוונה מפקיד השומה ופעלתי על דעתי או בהמלצת יועץ פנסיוני.

4. ידוע לי ואני מסכים כי פרטי אישור ניכוי מס במקור יועברו על ידכם ישירות לכל אחד מהמשלמים על פי הנתונים שהוצהרו על ידי באירוע הפרישה

תאריך _____

שם _____

חתימה _____

(1) "גיל הזכאות" - גיל הפרישה או הגיל שבו החל יחיד לקבל קצבה מזכה, לפי המאוחר.

(2) טופס זה ימלא ע"י יחיד שהגיע לגיל הזכאות גם אם אינו מבקש להיוון קצבה במקרה זה ירשם בסעיף 7 סכום ההיוון בפטור "אפס".

(3) "קצבה מזכה" - סך כל הקצבאות שמקבל אדם למעט קצבה מוכרת.

(4) "נכות יציבה" - נכות צמיתה בדרגה של 75% או יותר.

(5) אם יש יותר נמעביד אחד או יותר ממשלם אחר יש למלא בנספח.

(6) על מינוספת השילוב שהייתה בתוקף לפני 1.1.2012.

(7) במידה וכוונע היוון לצמיתות.

(8) לאחר הפחתה של הסכום המתקבל בסעיף 2.

אין סובלגיות דעימות ומדידת אסמית ל - 12.2010

טופס זה ימולא ע"י יחיד שהגיע לגיל פרישה⁽¹⁾ לאחר ה-1.1.12 ומקבל קצבה מזכה⁽²⁾ יחידה המבקש לקבל את הפטור הנוסף⁽³⁾ ממסלם הקצבה.

לכבוד: משלם הקצבה

בקשה לקבלת הפטור הנוסף בחישוב ניכוי המס מהקצבה המזכה למי שהגיע לגיל פרישה לאחר יום התחילה - 1.1.12

א. פרטי מקבלת הקצבה

מספר זהות	שם פרטי	שם משפחה	תאריך לידה
_____	_____	_____	____/____/____
כתובת מלאה		מספר טלפון	
_____		_____	
רחוב	מס' בית/יחידה	יישוב	סיקוד
_____	_____	_____	_____
קניומת			

ב. בקשה לקבלת הפטור הנוסף בחישוב ניכוי המס מהקצבה המזכה

1. כוזאריך / / הגעתי לגיל פרישה.

2. אני הח"מ מבקש/ת לקבל את הפטור הנוסף בעת ניכוי המס מהקצבה המזכה על ידי משלם הקצבה.

ג. הצהרות וחתומות

1. אני מצהיר/ה בזאת כי לא הגשתי לפקיד השומה בקשה לקיבוע זכויות באמצעות טופס 161 ד וכי החל מיום 1.1.12, לא משכתי סכומים מקופת גמל או ממעסיק בדרך של היוון קצבה בפטור ממס לפי סעיף 9א(ה) לפקודת מס הכנסה.

2. אני מצהיר/ה בזאת כי אין בכוונתי למשוך בעתיד סכומים מקופת גמל או ממעסיק בדרך של היוון קצבה בפטור ממס לפי סעיף 9א(ה) לפקודת מס הכנסה. ידוע לי ומוסכם עלי כי בשל בקשתי זו ובתום 90 יום ממועד קבלת הפטור על הקצבה, לא אוכל להוון קצבה בפטור ממס בעתיד. חלף הפטור הנוסף.

3. ידוע לי כי בהתאם לבקשתי זו, במסגרת חישוב ניכוי המס שיעשה על ידי משלם הקצבה, כל הגדלה שתחול בעתיד בשיעור הפטור מהקצבה המזכה, תשמש לצורך הגדלת החלק הפטור ממס של הקצבה המזכה.

4. ידוע לי שבאפשרותי לפנות לפקיד השומה על מנת לבחון את מיצוי זכויותי.

אני מצהיר/ה בזאת כי המרסים שמסרתי לעיל הם נכונים, מלאים ומדויקים וידוע לי כי אני צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק בגין השמטה או מסירת פרטים לא נכונים.

תאריך _____ שם _____ חתימה _____

(1) "גיל פרישה" - בהגדרתו בחוק ניל פרישה, תשס"ד-2004.

(2) "קצבה מזכה" - סך כל הקצבאות שמקבל אדם למעט קצבה מזכה. לענין זה - קצבאות שמקבל אדם מכיטוח לאומי וכן קצבה שארים מקופת גמל או ממעסיק לשעבר, לא ייחשבו לקצבה מזכה.

(3) "הפטור הנוסף" - שיעור הפטור ממס החל על הקצבה המזכה. הקבוע בסעיף 9א(ב) לפקודה מס הכנסה, העולה על 35%.

דברי הסבר

יחיד המקבל קצבה מזכה יחידה שהגיע לגיל פרישה לאחר יום 1.1.12, יכול לקבל את הפטור הנוסף בחישוב המס החל על קצבתו המזכה, באחת משתי האפשרויות המפורטות להלן:

אפשרות א' - הגשת בקשה לפקיד השומה לאישור קיבוע זכויות באמצעות טופס 161 וקבלת אישור קיבוע זכויות. לטופס 161 יש לצרף את המסמכים המפורטים להלן:

- טופסי 161 (הדעת מעסיק על פרישה) בהם מפורטים כל סכומי מענקי הפרישה שהועמדו לרשות מקבל הקצבה במועד פרישתו מהעבודה.
- תלוש קצבה / תלוש משכורת אחרון.
- פרטים על הכנסות נוספות, ככל שישנן.

במסגרת בקשת קיבוע הזכויות המוגשת לפקיד השומה יוכל מקבל הקצבה להציג בפני פקיד השומה את מלוא סכום מענקי הפרישה שצבר בגין תקופות עבודתו, קצבאות להן הוא זכאי וכן יפרט את בחירותיו ביחס לסכומים אלה, לרבות בחירתו ביחס להיוון קצבה בפטור ממס ובכך יוכל מקבל הקצבה למצות את הזכויות המגיעות לו, הן ביחס לפטור ממס הבסיסי העומד על שיעור מזרבי של 35% מ"תקרת הקצבה המזכה", והן ביחס לפטור הנוסף. כמו כן, במסגרת הגשת הבקשה לקיבוע זכויות לפקיד השומה יוכל מקבל הקצבה לבחור כיצד לנצל את ההגדלות העתידיות הצפויות בשיעור הפטור הנוסף.

אפשרות ב' - הגשת בקשה למשלם הקצבה לצורך קבלת הפטור הנוסף בלבד וזאת באמצעות טופס זה. טופס זה כולל בין היתר את הצהרות מקבל הקצבה לפיה מוסכם עליו כי בשל בקשה זו ובחלוף 90 יום מהמועד בו קיבל את הפטור הנוסף, לא יוכל להוון קצבה לפי סעיף 9א(ה) לפקודת מס הכנסה בפטור ממס בעתיד, חלף הפטור הנוסף וכן הצהרה לפיה ידוע למקבל הקצבה שכל הגדלה עתידית בשיעור הפטור הנוסף תחול על הקצבה המזכה. מקבל קצבה הנוחר באפשרות ב' יגיש טופס זה פעם אחת בלבד למשלם הקצבה. מקבל קצבה שהגיש טופס זה למשלם הקצבה, יוכל לפנות לפקיד השומה בצירוף המסמכים המפורטים באפשרות א' לעיל, על מנת לבחון את מיצוי זכויותיו. הדברים המובאים לעיל הם דברי הסבר ואינם באים במקום הוראות החוק, התקנות או כלל אחר שיקבע.

ר"מ, אורי מכונילתי, יו"ר יחידת מיסים (מס הכנסה), 10.2019